

Ped 8004. Perspektiver på dannelse (Phd-kurs)

FORELØPIG PLAN

Kurset arrangeres: 4.-5. desember 2014, NTNU, Dragvoll, Pedagogisk Institutt, Pav. C.

Undervisningsspråk: Norsk/svensk/dansk

Forelesere: Inga Bostad, Hansjörg Hohr, Bernt Gustavsson, Karsten Tuft, Bengt Molander, Anders Burman, Eva Schwartz

Forelesningsplan:

Torsdag 4. desember

9.30- 11.00 *Bernt Gustavsson* foreleser over temaet DANNING I ET FLERKULTURELT SAMFUNN

11.15-13.00 *Inga Bostad* foreleser over temaet DANNING OG DEMOKRATI

14.00-16.00 *Karsten Tuft* foreleser over temaet DANNING OG LEK: H-G. GADAMER

Fredag 5. desember

9.15-11.15 *Bengt Molander* foreleser over temaet DANNING OG REFLEKSJON

11.30-12.45 *Hansjörg Hohr* foreleser over temaet DANNINGENS ROLLE I DEWEYS TENKNING

13.15-14.45 *Eva Schwartz* foreleser over temaet DANNING OG PRAKTISK KUNNSKAP

15.00-16.30 *Anders Burman* foreleser over temaet TYSK BILDUNG OG ANGLOSAKSISK LIBERAL EDUCATION – TO «BEVEGELIGE» DANNINGSTRADISJONER

Karakterer: Godkjent/ikke-godkjent

Obl. aktiviteter: Deltagelse

Forkunnskapskrav: Opptak til phd-studiet

Faglig innhold: I dag har dannelse etablert seg som sentral begrep i pedagogikken; implisitt i forestillinger om levende og humane kulturer og eksplisitt i diskurser om bærekraftige moderne utdanningssystemer. På den ene siden kan vi se dette i tradisjonelle utsagn som

antyder at pedagogikk først og fremst dreier seg om en velregissert utvikling av individets fysiske, sosiale, estetiske og moralske evner, og at resultatet av en slik disiplinert utvikling av hele personligheten vil være et godt dannet menneske som viser en velbalansert utvikling av alle evner: Et menneske som fullt og helt har fått realisert sine egne menneskelige egenskaper. På den andre siden vil dannelse også fremstå som en sosial figurasjon som kombinerer forestilling om selvutvikling med en ide om sosial endring gjennom individuelle dannelsesprosesser. Dette kan igjen betraktes ut fra et bredere internasjonalt perspektiv hvor dannelse beskrives som sosialt transformerende ut fra globaliserende prosesser innenfor et samfunn med læring som målestokk. Dannelse har derfor også blitt et politisk nøkkelbegrep som fremhever ulike kompetansemål som livsnødvendige for å kunne overleve i et moderne demokrati. Kurset vil blant annet med utgangspunkt i dannelsesbegrepet slik det oppstod i Tyskland i det attende århundre og eksemplifiseres gjennom dannelsesromanens utvikling av det moderne subjekt, se nærmere på hvordan begrepet på ulike måter har preget vår vestlige forståelse av pedagogikk og utdanning frem til i dag: Fra Humboldts forslag til reformer av det tyske utdanningssystemet, Kants forståelse av opplysning som et dannende prosjekt, Hegels detaljerte beskrivelser av hvordan individet utvikler seg fra et udannet stadium til en tilstand av absolutt selvbevissthet, Nietzsches forestilling om utidsmessig danning uten normer, Adornos refleksjoner om halvdannelse, Gadammers forestillinger om at dannelse bare er noe som skjer, noe som tiltaler og overrumpler oss (ved at vi heves opp til det allmenne), Habermas forståelse av danning som en viktig del av en kommunikative kompetanse, Klafkis perspektiver på kategorial dannelse, til mer postmoderne beskrivelser av den store dannelsesfortellingen. Kurset vil også se danning forhold til praktisk pedagogikk, refleksjon, kreativitet, utdanningspolitikk og ikke minst dannelsens rolle i et postmoderne samfunn og muligheten for å utvikle et kritisk dannelsesbegrep i barnehage og skole.

Kursmaterieill: Pensum på ca. 900 sider

Pensum:

Enten:

Steinsholt, K/Dobson, S (ed): *Dannelse – introduksjon til et ullent pedagogisk landskap*. Tapir Akademisk Forlag, Trondheim 2011

Eller:

Thompson, Christiane: *Bildung und die Grenzen der Erfahrung*. Ferdinand Schöningh, München, 2009

Bostad, Inga &

Ognjenovic, Gorana:

Att sätta in kunskapen i ett sammanhang. Reflektioner kring en ny pedagogisk filosofi i "Att växa som människa - Om bildningens traditioner och praktiker", Redaktör: Anders Burman

- Bostad, Inga/Løvlie, Lars: Education after 22nd July 2012, i Anna-Lena Østern, Kari Smith, Torill Ryghaug, Thorolf Krüger and May Britt Postholm (Eds.) NAFOL Yearbook 2012
- Burman, Anders: Pedagogikens idéhistoria: Uppfostringsidéer och bildningsideal under 2500 år. Stockholm, Studentlitteratur, 2014
- Gadamer, Hans-Georg: Sannhet og Metode. Oslo, Pax Forlag, Del I og II
- Klafki, W: Dannelsesteori og didaktikk. Forlaget Klim, Århus, del 1 og 2
- Molander, Bengt: Reflektion och Kunnskap (vedlagt som fil, sendes deltagerne)
- Nussbaum, M. C: Not for profit. Why democracy needs the humanities
Princeton, New Jersey 2010
- Siljander,P/Kivelä,A/
Sutinen,A (ed): Theories of Bildung and Growth. Sense Publishers, Boston
(2012), kap. 1, 2, 6, 7, 9, 10, 15, 17, 19
- Steinsholt,K/Øksnes,M (ed): Danning i barnehagen. Cappelen/Damm, Oslo (2013), kap. 1, 3,
4, 7

Læringsformer og aktiviteter: Forelesninger, gruppeaktiviteter.

Vurderingsform: Paper/deltagelse

Studiepoeng: 5,0 ved deltagelse og paper, 2,5 ved deltagelse (uten paper)

Paper: 15-25 sider. Må leveres innen 20. april 2015. Problemstilling(er) må ligge innenfor kurset rammer og bør forholde seg til noe av litteraturen som finnes på kursets litteraturliste.

Paperet sendes elektronisk til kjetil.steinsholt@svt.ntnu.no

Påmeldingsfrist: 24. november. Sendes til Guri Brønseth, guri.bronseth@svt.ntnu.no, tlf:
73598197

Kontaktpersoner: Kjetil Steinsholt (kjetil.steinsholt@svt.ntnu.no), 73591961 eller Tore Amundsen (tore.amundsen@svt.ntnu.no), 73598189

Praktiske opplysninger:

Busser fra flyplassen

Det går busser fra flyplassen (Vernes) inn til Trondheim hvert 15 minutt. Bussene stopper i nærheten av de fleste hotellene i Trondheim og blir annonsert.

NTNU, Pedagogisk institutt, Dragvoll: Busser fra Trondheim sentrum til Dragvoll:

Buss nr. 5 går hvert tiende minutt fra sentrum og opp til Dragvoll, via Samfundet og Gløshaugen. Den starter i Dronningens gate, deretter kjører den innom torget. Rutetider finnes på http://www.atb.no/getfile.php/Filer/Rutetabeller/Hoest2011/AtB_rute_5.pdf

Det vil bli servert kaffe fra kl. 8.00 på Pedagogisk Institutt (Pav. C, **Dragvoll**, NTNU) både 4. og 5. oktober. Instituttet holder ikke til i selve hovedbygget på Dragvoll, men i en brakke rett ved siden av (nord-østlig retning).

Buss nr. 9 går ca. hvert tiende minutt fra sentrum og opp til Dragvoll, via Strindheim. Den starter i Munkegata, deretter passerer den Nova kinosenter og forbi Solsiden. Rutetider finnes på http://www.atb.no/getfile.php/Filer/Rutetabeller/Hoest2011/AtB_rute_9.pdf

Begge bussene tar ca. 20-25 minutter.